

Predsednik RS Borut Pahor je pred državnim kulturnim praznikom v Kristalno dvorano predsedniške palače, ki jo bodo na kulturni dan odprli za javnost, povabil vse dobitnike Borštnikovega prstana. Ti so se na enem mestu zbrali prvič v 50-letni zgodovini festivala Borštnikovo srečanje. **Bojan Velikonja**

KULTURA / BORŠTNIKOVI NAGRAJENCI

Močni, odlični, igralci z avro

Predsednikove avdience se je včeraj udeležilo 21 od 24 še živečih prejemnikov Borštnikovega prstana. Tako so se na enem mestu zbrali prvič v petdesetletni zgodovini festivala Borštnikovo srečanje, kjer so sicer podelili že 45 prstanov.

Ingrid Mager

To, kar je danes nacionalni gledališki festival, so zagnali leta 1966 kot Teden slovenskih gledališč. Leta 1970 so ga preimenovali v Borštnikovo srečanje in takrat so igralki Elviri Kralj kot prvi podelili Borštnikov prstan, naše najvišje priznanje za življenjski igralski opus. Vse še živeče dosedanje dobitnike prstana je včeraj sprejel predsednik republike Borut Pahor.

Festival... je bil

Igralka Iva Zupančič je prejela prstan leta 1997, včeraj pa si ga je v resnici šele prvič nadela. »Je malce robusten, velik, moške oblike, a mi pravijo, da je privlačen,« je zavrtela svoj prstan na belo orokavičenih rokah. Nadela pa si je tudi glineni prstan, ki ga je pravkar prejela – kajti vsi nagrajenci, ki so se zbrali na včerajšnjem sprejemu pri predsedniku republike, so prejeli še enega – iz gline in izpod prstkov otrok iz ljubljanskega vrta. In se iskreno smejala: »A ni čudovit!« Najprej ni nameravala priti na sprejem, a sta jo pregovorila sin in sestanovalka v domu starostnikov, filmska publicistka Mirjana Borčič. Zupančičeva je povedala: »Treba se je držati tudi teh obveznosti, vse to je življenje. In treba se je potruditi za življenje. Zdaj sem vesela, da vidim vse te svoje kolege, nagrajence: nekatere sem v življenju videvala manj, ker nis-

mo bili skupaj v teatru, druge ves čas, recimo Danila Benedičiča (dobitnik prstana leta 1989, op. p.), ki je tudi tukaj. Z njim sva bila skupaj na odru nešteto krat, skupaj sva dobivala nagrade, ostali so lepi spomini.«

Zadnji dobitnik prstana Vlado Novak je optimističen: »Današnji sprejem pri predsedniku Republike Slovenije se mi zdi zelo zgovoren in kaže na prihodnost in benevolenco državnega vrha, da le ne bo tako slabo, kot nam mogoče kdo obeta. Že od nekdaj sem nekaako mahnjen na gledališko zgodovino, posebej na slovensko, ravno zato sem tega srečanja vseh nagrajencev še posebej vesel. Ta dragoceni trenutek mi bo ostal vedno v spominu.« Optimistična je tudi igralka Ivanka Mežan: »Prvič smo bili povabljeni kot 'borštnikovci' in to je zame kot neka svetla lučka na koncu predora, ki daje upanje: stvari se bodo spremenile.« Sama je sicer imela to smolo, da so ji že kmalu po dodelitvi prstana leta 1995 tega odnesli tatovi.

Neprezrti med kolegi

Janez Bermež si je prstan nataknil leta 1998. »Danes sem vesel, da moje delo ni bilo prezrto. Dobil sem moralno zadostitev za to, za kar sem žrtvoval vse svoje življenje. Zame sta bila oder in igra – življenje.« Med povabljeni je bil tudi Aleksander Valič, ta je prstan prejel leta 2008, poudaril pa je pomen žlahtnosti nagrade predvsem v smislu,

da so jo prejeli od stanovskih kolegov, kar je za igralca največje priznanje.

Podobno je razmišljal Jurij Souček. »Borštnikov prstan ni denarna nagrada in tudi ni Prešernova nagrada. Podeljuje se jo kolikor se da pošteno – znotraj stroke. Zraven tudi ni režiserjev, kostumografov, scenografov, ki vlečejo pozornost, to je res nagrada igralcev igralcem.« Poudaril je, da se je tokrat dejansko zbral vrh kakovostnega igrilstva. »To so ljudje, ki so jih umetniški vodje določili za nosilce gledaliških repertoarjev: močni, odlični, z avro in priljubljeni med gledalci.«

Festival... še bo

»Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je udeležil lanskoletne zaključne prireditve festivala, navdušilo ga je, nakar mi je izročil uradno povabilo na dogodek, ki se je potem izkristaliziral v to srečanje, srečanje vseh ži-

večih dobitnikov Borštnikovega prstana,« pa je povedala Alja Predan, umetniška direktorica festivala Borštnikovo srečanje. »Predsednikova gesta je častna, pomeni pa tudi začetek obeleževanja 50. obletnice našega festivala v tem letu. Ta trenutek je še posebej pomembna, čeprav je samo simbolna, saj je festival v veliki finančni negotovosti.«

Predanova je še povedala, da je že letošnja edicija festivala pod vprašajem, a je potem predsednik Pahor zagotovil, da bo storil vse potrebno, da bo festival obstal. Za izvedbo jubilejnega festivala bi namreč potrebovali 380.000 evrov ali 30.000 evrov več kot lani, podpisani dogovor o dolgoročnem financiranju festivala pa nalaga polovico obveznosti državi, polovico pa občini. Vendar Mestna občina Maribor zaradi lastnih finančnih težav svojega deleža ne more zagotoviti, s čimer je osrednji gledališki dogodek leta prestavila na negotova tla. x

Iva Zupančič in Aleksander Valič, obkrožena z otroki, ki so posebej za to priložnost izdelali in poklonili vsem Borštnikovim nagrajencem svoje prstane – živo pisane in iz gline. **Bojan Velikonja**